

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 5 (1885) 1994 m. vasario mėn. 15 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

JI BUVO VISADA GYVA

VASARIO 16-TOSIOS ŠVENTEI

Prieš 87 metus niekas nebeįsivaikė, kad lietuvių tauta dar yra gyva ir Vakarų Europos mokslininkai jau užrašinėjo lietuvių kalbos žodžius ateities istorijai. Tačiau mūsų tautos prieš liūdesiui, lietuvių tauta buvo gyva nors ir bajorų paniekinta ir turtuolių atmesta. Ji buvo gyva mūsų žaliojo kaimo pastogėse. Ji buvo gyva po ruda milime tėviškės laukų artojo širdyje. Ji buvo gyva ir motinų legendose apie piliakalnių gylyje paskendusius senovės didvyrius, kurie iš Gedimino pilies Vilniuje išgirdę laisvės trimto garsus prisikels ir Baltojo Vyčio šuoliais išjos ginti Lietuvos laisvę.

Stai, 1918 m. Vasario 16-tąją pasigirdo laisvės trimto garsai ir pakilo šių dienų didvyriai ginti Lietuvos laisvę. Jie buvo ne iš turtingų rūmų ir dvarų. Ne iš miestų ištaigingų rūmų, bet iš šiaudinės mūsų tėvų pastogės, tėviškės laukų artojai ir paprasti miestų darbininkai. Jie pasakė, kad gana vergauti atėjūnams, nes turėdami 700 metų karaliaus Mindaugo valstybingumo patirtį galime ir patys tvarkytis.

Mūsų savanoriai kūrėjai nors ir silpnai ginkluoti, bet tvirti savo dvasia nugalėjo dešimteriopai gausingesnius priešus prie Dauguvos, Radviliškio, Sirvintų ir Klaipėdos. Jie apgynė mūsų kraštą nuo iš visų pusių lendantį priešų ir padovanojo mums 22 laisvo gyvenimo metus, kurie padėjo lietuvių tautai dvasiniai sustiprėti ir atgaivinti savo dvasią, nes per 120 caristinės Rusijos okupacijos metų ji buvo labai aptemdinta. Šitie laisvės metai padėjo mums pasiruošti ateinančio Antrojo Pasaulinio karo audroms, jog net sovietinis okupantas ir per 50 metų nebepajėgė sunaikinti mūsų laisvės troškimo.

Sovietinis okupantas norėjo teroru ir deportacijomis įbauginti lietuvių tautą, kad ji nusilenktų prieš Maskvos stabus ir be pasipriešinimo priimtų vergijos pančius. Galbūt 500 komunistų ir nūėjo tarnauti okupantui bet didžioji tautos dalis liko ištikima Vasario 16-tosios Aktui ir net Sibiro vergijoje neatsidėjo tikėjimo į Lietuvos prisikėlimą. Kada po Stalino ir Berijos iškeliavimo pas savo Lenina į pragarą gelmes, Rusija dėl pasaulio opinijos buvo priversta sumažinti deportacijų žiaurumus, jų lyderiui Gorbaciovui pradėjus daryti savo eksperimentus su visokiom Perestroikom, gyventojai prarado baimę ir drąsiau pradėjo reikalauti laisvės.

Mes buvome laimingi, nes 1990 m. Kovo 11 d. Lietuvos parlamentas

Rašo Albinas Pocius

Kryžius prie Vilniaus televizijos bokšto, priminti 1991 sausio aukas

arba Aukščiausioji Taryba paskelbė atstatanti Lietuvos Nepriklausomybę. Tas Maskvai labai nepatiko ir Lietuva pergyveno daug grąšinimų ir blokadų, bet vieną kartą atsikėlusį jau nebesiklaupė prieš okupanto stabus. Paskelbus nepriklausomybę mes pamatėme kas yra tikrieji mūsų tautos draugai. Islandija ir Skandinavijos valstybės pirmosios mus pripažino, tačiau turtingi anglosaksai delsė ir vis žiūrėjo ar tai nepakenks visai svariai jų prekybai su vergų pirkliais.

1918 m. Vasario 16 d. Lietuvą atstatė nelaimingų sukilimų ir knygnešių sūnūs, parodydami nepaprastą drąsą ir sumanumą. Deja pasibaigus Nepriklausomybės kovoms prie valstybės vairo pradėjo ateiti „Atsargieji“, kurie laisvės kovų metu laikėsi nuošaliai ir žiūrėjo kas laimės. Buvo viršūnėse atsiradę daug žmonių, kurie iki bolševikų revoliucijos Lietuvoje negyveno, Lietuvos reikalais nesirūpino, arba šiaip sau žmonės, kuriems Lietuvos reikalai nerūpėjo ir jie jos nemylėjo. Jie Lietuvon

sugarmėjo tik svetur šiltas vietas praradę. Jų daugelis parsivežė mišrias šeimas ir jų namuose girdėjosi tik lenkų arba rusų kalbos, nes jie su Lietuvos reikalais išskyrus tarnybą nebuvo sutapę.

Laikė antrosios Sovietų okupacijos 30,000 partizanų žuvo gindami Lietuvos garbę ir trečdalis gyventojų buvo išvežta į Sibiro darbo vergų stovyklas sunaikinimui.

Visai kitas vaizdas buvo 1990 m. Paskelbus iš naujo Lietuvos Nepriklausomybę. Rusija irgi bandė grąžinti ir reikalavo, kad mes savo deklaraciją atšauktume. Tada mūsų dauguma parlamentarų ir vyriausybės nariai tvirtai pareiškė, kad mes savo nepriklausomybės deklaracijos niekada neatšauksime ir jeigu reikės mes kovosime. Rusijos meška tik tada yra drąsi kai žmogus nuo jos bėga, bet jeigu žmogus iš tako nesitraukia, tai meška nors ir urgzdama lenda atgal į savo urvą.

Tikėkime, kad dabartinė karta iškentejusi 50 metų sovietinėje priespaudoje, labiau įvertins laisvės reikšmę ir mokės ją apginti.

Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė prie šv. Sosto akredituoto diplomatinio korpuso narius. Apie diplomatų susitikimą su šventuoju Tėvu, kalba Lietuvos ambasadorius prie šv. Sosto Kazys Lozoraitis.

Sausio 15 dieną man teko garbė, au antrą kartą atstovauti Lietuvai, tradiciniame prie Šventojo Sosto akredituoto diplomatinio korpuso susitikime su Šventuoju Tėvu Naujųjų Metų proga. Man buvo malonu pasveikinti Popiežių ir lietuvių vardu jam palinkėti sveikatos ir jėgų tęsiant apaštalinę misiją Bažnyčios ir visos žmonijos gerovei. Diplomatinio korpuso kolektyvinė audiencija pas Popiežių yra, be abejonės, vienas išpūdingiausių Šventojo Tėvo susitikimų su tautų atstovais metų eigoje, ryškiai atspindinčių Bažnyčios visuotinumą: tą dieną aplink Popiežių, jo namuose, susiburia daugumos pasaulio valstybių diplomatiniai atstovai, bent akimirka pasijausdami vienos šeimos, žmonijos šeimos, nariais. Čia, vienas šalia kito, susirenka ne tik katalikiškų, bet ir įvairių kitų religinių tikėjimų tautų atstovai pareikšti pagarbą katalikų Bažnyčios vadovui, kurio niekam neprilygstamą moralinį autoritetą vieningai pripažįsta pasaulio tautos ir valstybės, pasaulio politiniai veikėjai, nepaisant kokių religinių ar politinių įsitikinimų jie bebūtų. Popiežius visus priima su vienoda meile ir pagarba, kaip vienos šeimos narius.

Kaipgi nesidžiaugti, kad ir Lietuva visuomet turėjo Popiežiaus namuose jai priklausantią vietą, kaipgi neprisiminti, kad ir pačiu sunkiausiu mūsų Tėvynės istorijos laikotarpiu, per pastaruosius penkis dešimtmečius, daugeliui tylin, kaip tik iš Popiežiaus namų aidėjo Lietuvai ir lietuvių tautai paguodos ir padrąsinimo žodžiai. Praėjusių metų rudenį, po ilgo laukimo, pagaliau išsipildė mūsų troškimas pamatyti Popiežių Lietuvoje, jam betarpiškai pareikšti padėką už nuolatinį rūpestį mūsų likimu. Per sausio 15 dienos audienciją pasakiau Šventajam Tėvui, kad jo apaštalinio vizito mūsų Tėvynėje prisiminimas tebėra gyvas lietuvių širdyse, pridūriau, kad esu tikras, kad Popiežiaus apsilankymas Lietuvoje, jo pamokantys žodžiai atneš laukiamą dvasinių vaisių. Popiežius atsakė, jog to paties ir jis nuoširdžiai trokšta.

Tad mūsų uždavinys ir pareiga - nenuvilti Popiežiaus lūkesčių, atsiliepti į jo pamokančius žodžius, pradėti konkrečiai vykdyti jo patarimus ir nurodymus. Tuo būdu mes sau patarnausime, nes įgyvendindami Popiežiaus skelbiamą Bažnyčios mokslą lengviau pajėgsime sukurti teisingumu pagrįstą visuomeninę santvarką, kurioje trokštame gyventi.

Su pasitenkinimu galiu konstatuoti, kad Valstybės ir Bažnyčios santykiai Lietuvoje, o taip pat Lietuvos santykiai su Apaštalu Sostu, nuo pat mūsų krašto nepriklausomybės atkūrimo prieš beveik ketverius metus, vystosi sklandžiai ir palankiai. Lietuvai su Vatikanu dar labiau suartinio Popiežiaus vizitas mūsų šalyje.

(Nukelta į 2-trą psl.)

VASARIO 16

Tautos ryžto ir istorijos postūkių sėkmėje Lietuva vėl atstatė valstybinę nepriklausomybę. Per penkiasdešimt priespaudos metų buvo niokojama žmogaus prigimtis, tautinės ir religinės vertybės, bandoma pašalinti iš lietuvių sielų amžinybės pajautimą. Norėta, kad lietuviai taptų be pagarbos savo kilmei ir praeičiai, taptų beveidė masė. Priešas gerai žinojo, kad Tauta be dvasios pagrindų negali egzistuoti.

Rusijos imperijos kūrėjams, nors jų milijonai, nepavyko sužlugdyti mūsų mažos tautos. Ji pakilo nepriklausomam gyvenimui. Gal ši nepriklausomybė nėra tokia, kokios vylėmės ir tikėjomės, bet esame laisvi.

Išėivijos ir Lietuvos spaudoje rašoma, kad dabartinis nepriklausomybės laikotarpis yra panašus į 1918 metų, kai teko nepriklausomybę statyti nuo pat pagrindų. Gal tai ir tiesa, nes problemų pobūdis panašus: ekonominė, socialinė ir valstybinė sistema vis dar negali nusikratyti buvusios sovietinės įtakos, o pasišventimas bei pastangos Tautai ir Valstybei, ne tik savo gerbūviui, vis dar slūbuoja.

Išėivijos ir Lietuvą valdančiųjų santykiai irgi nėra sklandūs, juose daug problemų, kurias bandykimė bendromis jėgomis šalinti. Geros valios ir įžvalgumo stoka abejose pusėse sukelia bereikalingas frikijas.

Svėsdami 76-tąsias nepriklausomybės metines, ieškome mus jungiančios idėjos, kuri stiprintų išėivijoje gyvenančių pasitikėjimą, pakantumą, o taip pat puoselėtų ištikimybę savam kraštui.

Sesėms ir broliams Lietuvoje linkime nugalėti visus sunkumus ir žengti su pakilia nuotaika ir viltimi į geresnį mūsų Tautos ir Valstybės gyvenimą.

ALB Krašto Valdyba

Popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Griežta prasme, mūsų santykiai su Vatikanu vystosi Lietuvą liečiančiais bažnytiniais ir religiniais klausimais. Tačiau, tai nereiškia, kad santykiuodami su Vatikanu turėtumėm padėti į šalį mums rūpimas politines, ekonomines ar kitas problemas. Apaštalu Sostas turi labai svarbią, sakyčiau, niekam kitam neprilygstančią moralinę įtaką tarptautiniuose santykiuose, palaiko diplomatinis ryšius su beveik visomis pasaulio valstybėmis, turi savo atstovus arba stebėtojus svarbiausiose tarptautinėse politinėse ir kitokiose organizacijose. Kaip tik dėl to Apaštalu Sostas gali Lietuvą labai svariai paremti, ir nekartą jau parėmė, jos politiniuose, ekonominiuose ar kitokiuose siekiuose. Eidamas ambasadoriaus prie Apaštalu Sosto pareigas pastoviai palaikau santykius su kitų kraštų Romoje reziduojančiais diplomatiniais atstovais, reguliariai pasimatau su Vatikano valstybės sekretoriato atsakingais pareigūnais su kuriais aptariu įvairius Lietuvą liečiančius ir jai rūpimus klausimus, informuoju valstybės sekretoriatą apie padėtį Lietuvoje, apie mūsų krašto problemas. Su pasitenkinimu galiu konstatuoti, kad Vatikano valstybės sekretoriatai, kaip ir kitose Vatikano įstaigose, visuomet susilaukiu didelio dėmesio ir palankumo problemoms ir, reikalui esant, geranoriškos pagalbos. LRTV

LAISVĖ MYLIME LABIAU MES UŽ GYVENIMĄ!

Konferencijų ciklo „Komunizmo nusikaltimai ir Lietuvos resovietizacija“ Vilniaus sesija prasidėjo, kaip mūsų dienom, truputį netikėtai: didoka salė nesutalpino žmonių, o rūbinė patų. Publika, bent jau sėdinti, išbuvo iki pabaigos, nors susirinkimas truko geras septynias valandas.

Po bendros maldos Balys Gajauskas ir Vytautas Landsbergis paskutinio partizano Antano Kraujelio tėvui įteikė Paspriešinimo dalyvių kryžių, įsteigtą Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos.

Pirmas į tribūną išėjęs Jo Ekselencija Antanas Vaičius kalbėjo apie kankinio vyskupo Vincento Borisevičiaus pastoracinę ir patriotinę veiklą. Žemaičių vyskupas pabaigė poetės žodžiais: „Sakyk, kad laisvę mylime labiau mes už gyvenimą!“

Tokia buvo ir visų kitų pranešimų gaida, atitikusi bendrą ciklo pavadinimą. Resovietizacijos procesą analizavo prof. Vytautas Landsbergis, apie sovietinius relikvus naujuose istorijos vadovėliuose kalbėjo istorikas Romas Batūra. Labai turiningi buvo Genocido tyrimo centro žmonių pranešimai - Juozo Starkausko, Nijolės Gaškaitės, Daliaus Stanciko, Ingos Bogomolovaitės, Algio Kašėtos ir Dalios Kuodytės. Iš visų buvusių SSSR „respublikų“ ir „socialistinių šalių“ Lietuva išsaugojo daugiausia KGB dokumentų, todėl šiandien yra daug suinteresuotų juos paimti į nelabai švarias rankas ir nugainioti nuosavos praecities šešėlius. Apie grumtynes dėl KGB archyvų valdymo kalbėjo Juozas Listavičius.

Atsakydami į klausimą, konferencijos organizatoriai

paskelbė, kad visus pranešimus, išleis atskira knygele.

Kauno tremtinių choro vaidinime „Iš mirties pareinu“ įspūdingi autentiški pasakojimai kaitaliojosi su Sibiro dainomis, ir pati auditorija buvo linkusi dainuoti.

Ta pati konferencija vyko

Kaune, bet ten galėjo sueiti tik apie 200 žmonių su Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos kvietimais, nes tik tokia buvo salė. Kaip girdėti, kauniškiai prašo ją pakartoti, o rengėjai - jų norą įvykdyti. Tikrai verta.

Valentinas Ardzūnas
L.A.

Prezidento susitikimas su ambasadoriais

Sausio 17 dieną įvyko Vilniuje kasmetinis Lietuvos Prezidento A. Brazausko susitikimas su Lietuvoje akredituotais diplomatinėmis misijomis vadovais. Jame dalyvavo 29 ambasadoriai ir laikinieji reikalų patikėtinai iš visų penkių kontinentų valstybių, pranešė ELTA.

A. Brazauskas Lietuvos Respublikos vardu nuoširdžiai padėkojo ambasadoriams už aktyvią veiklą plėtojant ir stiprinant santykius su Lietuva.

Savo kalboje jis pabrėžė, kad 1993 metai buvo svarbūs Lietuvos užsienio politikai. Baltijos šalių bendradarbiavime nuo gerų norų ir projektų pereita prie jų įgyvendinimo ir struktūrų kūrimo. Pavyko žengti keletą svarbių žingsnių integruojantis į Europos politines, ekonomines, kultūrinės ir saugumo erdves. Mes esame realistai ir savo kelią į NATO matome per suartėjimą su Europos Bendrija, pasakė Prezidentas.

Lietuva pasirengusi dalykiškai dalyvauti Prancūzijos premjero E. Balladur pasiūlytos Europos „stabilumo sutarties“ įgyvendinime. Kalbėdamas apie trečią prioritetinę kryptį Lietuvos užsienio politikoje - santykius su kaimynais, A. Brazauskas pacitavo vokiečių

politiką H.D. Genscher, kuris sakė: „Mes negalėsime gyventi gerai ir saugiai, jei mūsų kaimynams seksis blogai“. Prezidentas pažymėjo, kad Lietuva yra labai suinteresuota demokratinių ir rinkos reformų proceso sėkme Rusijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje.

Lietuva norėtų, kad tarptautinėje arenoje būtų traktuojama lygiai taip pat kaip kitos Centrinės Europos valstybės, pavyzdžiui, Vyšehrado šalys, pasakė Prezidentas.

Atsakomąjį žodį tarė diplomatinio korpuso dekanas Šventojo Sosto ambasadorius J.E. arkivyskupas Justo Mullor Garcia.

Dalyvavę susitikime ambasadoriai pareiškė jų atstovaujama valstybių bei tarptautinių organizacijų požiūrį į procesus, vykstančius Vidurio ir Rytų Europoje, pabrėžė demokratijos ir stabilumo įtvirtinimo reikšmę, palinkėjo Lietuvos vadovybei ir visiems šalies piliečiams visokeriopos sėkmės pasidėjusiuose metuose. („E.L.“)

Dvi dienas Baltarusijos AT

deputatai svarstė „Lietuvos komunistų partijos lyderių M. Burokevičiaus ir J. Jermalavičiaus prievartinio išvežimo iš suverenios valstybės teritorijos faktą“. Buvo pasiūlyti trys AT nutarimo projektai. Pagrindu priimtas projektas, kuriame numatoma atleisti iš pareigų Baltarusijos vidaus reikalų ministrą Vladimirą Jegorovą ir KGB pirmininką Eduardą Sirkovskį. ITAR-TASS-ELTA

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDZIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Jungtinių Tautų Organizacija kreipėsi į visas

pasaulio valstybes, ragindama paskelbti vadinamąsias Olimpines paliaubas. Šiuo raginimu, Jungtinės Tautos norėtų atkurti senovės Graikijoje gyvavusią tradiciją, pagal kurią visi miestų karai konfliktai būdavo nutraukiami savaitę prieš olimpines žaidynes ir galėdavo vėl prasidėti tik savaitę praėjus po žaidynių. Siemet vasario 12-27 dienomis Lillehammer, Norvegijoje vyks žiemos olimpinės žaidynės, dėl to, Jungtinės Tautos nuo vasario 5 dienos iki kovo 6-osios skelbia Olimpines paliaubas ir ragina, kad jų paisytų visame pasaulyje šiuo metu vykstančių konfliktų dalyviai. Senovės Graikijoje, paliaubos buvo skelbiamos, kad žmonės galėtų saugiai nuvykti į žaidynes ir, joms pasibaigus, grįžti. Ši iniciatyva yra daugiau simbolinio pobūdžio, bet vis dėlto tikimasi, kad ją atsilieps bent dalis šiuo metu kariaujančiųjų.

„LRTV“

Vilnius, sausio 18 d. (BNS).

Pernai gyventojų skaičius Lietuvoje sumažėjo 11 tūkstančių žmonių. 1992-aisiais jų sumažėjo 10 tūkstančių. Šių metų pradžioje Lietuvoje gyveno 3,74 milijono žmonių.

Statistikos departamento duomenimis, pernai pirmą kartą Lietuvoje buvo toks mažas natūralus gyventojų prieaugis - 1000 žmonių (1992 m. - 12 tūkstančių). Iš viso gimusių skaičius per metus sumažėjo 6,6 tūkstančio, mirusių - padidėjo 5 tūkstančiais.

Kaip ir 1992-aisiais, pernai smarkiai sumažėjo miesto gyventojų - beveik 17 procentų, tuo tarpu kaimiečių padaugėjo 5,5 procento.

„L.R.“

Lietuvoj pavasariui artėjant

GINČAI apie lito stabilizaciją, apie kabineto interpelaciją, apie organizuoto nusikalstamumo išnaikinimą ir apie gana sunkią ekonominę padėtį ko gero neleidžia mums rimčiau pagalvoti, ką darysime šį pavasarį.

Zemos produktų kainos ir delsimas už juos sumokėti bene bus numušęs ūpą žemdirbiams toliu dirbti. Daug neartų ir per mažai apstėtų laukų žiemkenčiais lyg ir patvirtina ūkininkų rezignaciją. Dabar jau trūksta kiaušienos, ir ji importuojama iš, rodos, Olandijos. Jei dirvų neapsėsime, metų gale ko gero teks importuoti net duoną. Žemės ūkio produkcijos planavimas turėtų būti užbaigtas prieš prasidedant pavasariui. Ūkininkai ir žemės ūkio bendrovės turėtų žinoti, ko ir kiek jiems apsimoka sėti. Tik vyriausybė gali jiems suteikti apytikrią informaciją, nes ji žino šalies poreikius ir dabartines eksporto galimybes. Vyriausybė negali garantuoti kainų, o dar mažiau supirkti derlių, bet patarti žemdirbiams ji gali, kad nebūtų eikvojama energija ir kapitalas gamybai produktų, kurių nebūtų galima parduoti dėl jų pertekliaus ar dėl užsienio rinkų stokos.

Importus maisto produktų, kuriais pati šalis apsirūpina, vertėtų apdėti muitais. Kitaip Lietuvos žemdirbys turės bankrotuoti, nes užsienį valdžios subvencionuoja žemės ūki, o mes to padaryti negalime.

Laikas ūkininkam kurti savo maisto apdirbimo kooperatyvus, kad nepriklaustytų nuo monopolijų. Žemės ūkio produkciją reiktų diversifikuoti. Iš pieno galima pagaminti įvairiausių rūšių sūrių. Kai kurie iš jų noksta metus kitus, o pienas tuoj sugenda. Turime išvystytą gyvulininkystę. Trūksta pagerinti mėsos apdirbimo įmones, sugriežinti skerdziamų gyvulių kontrolę. Valstybei geriau apmokėti už trichinoze sergančią kiaulę, negu gydyti jos mėsa apskirėtusius.

Odos apdirbimo pramonė turi geras perspektyvas. Pirmiausia reikia įmonės, kuri iš kailių pagamintų aukščiausios rūšies odas, kaip kad yra Italijoje ir gal Vokietijoje. Iš tokios odos galima gaminti puikius batus, rankinukus, pinigines, odinius rūbus ir odines prisiminimo dovanas turistams.

Lietuvai reikia pakelti produkciją ir padidinti eksportus. Jau išsiskolinom užsieniui 400 milijonų dolerių, iš kurių 300 milijonų pravalgėme ar išleidom algų bei pensijų pakėlimui. Ilgai taip negalės būti, nes užsienio bankai nustos skolinti. O jie nesentimentalūs. Skolinti ir gauti geras palūkanas yra jų biznis. Goldman Sachs, Salomon Brothers and Lehman Brothers pereitais metais pelnė apie 3 milijardus dolerių. Aukščiausiems savo valdininkams, kurie gauna apie 100.000 dolerių per metus, bankai davė po 1 milijoną dolerių premijų. Tie bankai nieko nepagamina. Jie pelno iš finansinių transakcijų.

Kuo greičiau padidinsim ir patobulinsim gamybą, juo mažiau išsiskolinsim, tuo greičiau atsigaus mūsų Lietuva. Neturėdami gerai išvystytos industrijos, neturime apiešti žemdirbystės, nes ji yra svarbus pajamų šaltinis ir garantuoja gyventojų aprūpinimą maistu.

Rašo dr. Jonas Kunca

Jei prieš išauštant pavasariui valdžiai pavyktų galutinai stabilizuoti lito kursą, tai būtų didžiulis įnašas į ekonomijos progresą. Būdami tikri, kad litas bus tiek pat vertas po metų kitų, žmonės galėtų planuoti investicijas ir produkciją. Kol nėra šios garantijos, visi prisibijo, laukia. Dėl to ir dėl administracinės tvarkos stokos delsia ir užsienio kapitalai rizikuoti mūsų krašte.

Padaryta gera pradžia kovoję su organizuotu nusikalstamumu. Nemažai mafijos bosų pasodinti į kalėjimą. Bet pergale nebus visiška, kol pats vyriausybės aparatas nebus apvalytas nuo nesąžiningų tarnautojų. Kai kurie Lietuvos politikai kalba net apie kabineto pakeitimą. Sako, kad koalicinė ar partinė vyriausybė būtų geresnė. Kąžin? Kur tie sumanūs kandidatai į ministrus? Greičiausiai viskas nurims iki pavasario, kaip nurimo įstojimo į NATO klausimas. O vistiek dabartinei vyriausybei, po 1 metų patirties, reiktų gal būt atsikratyti nuo neveiklių ministrų ir pareigūnų.

Laikas tautai nustoti save nuodyti, kvailinti ir skurdyti

Lietuvoje siūloma įvesti privalomą sveikatos draudimą

Rašo Audra Telksnienė

Sveikatos apsaugos ministerijoje įvyko pasitarimas sveikatos draudimo klausimais. Jame, be Lietuvos medikų, ministerijų, draudimo kompanijų atstovų, dalyvavo šios srities ekspertai iš Vokietijos, Belgijos ir Olandijos. Lietuvoje diskusijos, koks turėtų būti sveikatos draudimas - laisvas ar privalomas, vyksta jau treči metai. Jau du kartus Sveikatos draudimo įstatymo projektai buvo nagrinėti Seime. Kaip pasakė Seimo narys Leonas Alesionka, jis tikisi, jog artimiausioje sesijoje šis įstatymas bus priimtas.

Buvo pristatyti du - primuojų ir antruoju vadinami - Sveikatos draudimo įstatymo projektai. Pirmojo, dar A. Abišalos vyriausybės siūlyto projekto pagrindines nuostatas išsakė vienas jo autorių - buvęs sveikatos apsaugos ministras J. Olekas. Siūloma įvesti visiems gyventojams privalomą sveikatos draudimą ir simbolinį mokestį už gydymą.

Be to, pasakė J. Olekas, šis sveikatos draudimas neapimtų tokių medicinos sričių, kaip kosmetologija, dantų protezavimas ir pn. Jeigu pacientas norės porcelianinių dantų ar ligoninėje gulėti vienvietėje palatoje, už tai jis turės papildomai mokėti.

Privalomo sveikatos draudimo įnašo dydis dar diskutuotinas: iš dirbančiųjų siūloma atskaičiuoti nuo 5 iki 10 procentų darbo užmokesčio, iš labai turtingų - apie 4 nustatytus pragyvenimo minimumus, o už pensininkus turėtų mokėti valstybė iš biudžeto.

Antrajame projekte, kurį pristatė Sveikatos apsaugos reformų biuro sveikatos draudimo grupės narys gydytojas A. Vizgirda, taip pat siūloma Lietuvoje įvesti privalomą sveikatos draudimą, tik panaudojant kitokių mokesčių rinkimo mechanizmą. Gydytojas J. Olekas pirmajame projekte pabrėžė, jog privalomu sveikatos draudimu

alkoholiu.

Pasiruoš reiktų ir turizmui. Turim viešbučių, gražių vietų, architektūros paminklų, stebėtina Neringa. Keliai yra geri. Maisto už dolerius netrūksta. Iš turizmo Lietuva galėtų pelnyti šimtus milijonų dolerių. Deja, prasnaudėm 4 vasaras. Kas važiuos atostogauti kad ir į gražų kraštą, jei nėra turizmo organizacijos, mandagaus aptarnavimo ir žmogus nesi saugus ne vien gatvėje, bet ir pačiam viešbutyje? Kitos šalys, kurios išnaudoja šitą galimybę, uždirba kas vasarą bilijonus dolerių! Turime viską, bet neišnaudojam. Lengviau gyventi už pasiskolintus pinigus. O gal pabusim šį pavasarį? Dar galime susiorganizuoti, aišku, su valdžios iniciatyva, nes saugumo klausimo privatus asmenys išspręsti negali.

Iki šiol, besvajodami apie didelius ateities planus, neišsprendėm paprastų šalies problemų tik dėl apsileidimo, neryžtumo, neišmanymo ar užsiėmimo asmeninio praturtėjimo raikalais.

Vadai ir vadeliai pamiršo, kad sėdėti ministerio ar dar aukštesnė kėdėje ir spaudinėti rankas svečiam dar nereikia valdyti. Dabar ir jiems laikas pabusti...

negalėtų užsiimti privačios draudimo kompanijos, nes jos, anot eksministro, savo klientais pasirinktų sveikus žmones, ir surinktos lėšos neatitektų sveikatos apsaugai. A. Vizgirda siūlė atvirksčiai: visos įstaigos - tiek valstybinės, tiek akcinės bendrovės ir ligonių kasos - gavusios Vyriausybės licenciją, turi teisę užsiimti sveikatos draudimu. L.R.

P a s k e l b t a s Konstitucinio Teismo nutarimas

(EL TA) Lietuvos Konstitucinis Teismas Seimo narių grupės prašymu išnagrinėjo bylą, ar pernai vasarą priimtas Seimo nutarimas „Dėl žemės reformos pagrindinių kryptčių“ atitinka Lietuvos Konstituciją.

Sausio 19d. Lietuvos Konstitucinis Teismas paskelbė nutarimą. Jame konstatuojama, kad Lietuvos Respublikos Seimo 1993 metų birželio 17 dienos nutarimas „Dėl žemės reformos pagrindinių kryptčių“ pagal formą prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsniui ir 67 straipsnio antrajam punktui.

Pateiktame Seimo narių grupės prašyme buvo teigiama, kad Seimo nutarimas prieštarauja Konstitucijos 23 straipsniui, kuriame sakoma, jog nuosavybė neliečiama. Šios Seimo grupės narių nuomone, taip pat pažeistas ir 46 straipsnis, kuriame užfiksuotas principas, kad Lietuvos ūkis grindžiamas privačios nuosavybės teise, asmens ūkinės veiklos laisve ir iniciatyva.

Tuo tarpu žemės reformos pagrindinėse kryptyse šios teisės labai ribojamos arba ir visiškai panaikinamos. Pareiškėjai aiškina, kad nuosavybė turi būti atkuriamą be sąlygų. Jie taip pat pasisakoprieš prievartinės žemės nuomos sutartis.

„L.R.“

Ketinama pareikšti nepasitikėjimą šalies Vyriausybei

Sausio 26 Seimo rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje Socialdemokratų partijos pirmininkas A. Sakalas pareiškė, jog jo partijos frakcija Seime parlamento pavasario sesijoje pradės konstitucinę nepasitikėjimo Vyriausybei procedūrą. A. Sakalas informavo, jog interpeliacija Vyriausybei bus svarstoma tik tada, jeigu nepasitikėjimo pareiškimą pasirašys ne mažiau kaip vienas penktadalis Seimo narių, todėl socialdemokratai kreipėsi į kitų partijų atstovus Seime, kad jie paremtų iniciatyvą.

Pasak A. Sakalo, socialdemokratai nepritarė kai kuriems premjero veiksams dar pernai, kada buvo įvesta nacionalinė valiuta. Socialdemokratų partijos pirmininko nuomone, visų pinigų keitimas vienuodu santykiu įteisino net ir neteisėtą būdą gautus pinigus. Taip pat nebuvo atsižvelgta į interesus tų, kurie turėjo santaupų Taupomajame banke. A. Sakalas prisiminė ir pernykštį konfliktą su Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos vyrais Kauno rajono miškuose. Po šių įvykių, A. Sakalo nuomone, premjeras turėjo įvertinti kai kurių Krašto apsaugos ministerijos pareigūnų veiklą.

Vyriausybė nevykdo savo programos - lig šiol nėra parengtas pramonės restruktūrizavimo planas, neaišku, kaip bus panaudojamos užsienio investicijos. A. Sakalo duomenimis, trys ketvirtadaliai iš numatytų gauti 445 mln. dolerių kreditų bus ne investuoti, o pravalgyti.

A. Sakalas neigiamai įvertino Vyriausybės nesugebėjimą priversti žemės ūkio produkcijos perdirbėjus atsiskaityti su žemdirbiais. Jis neatmetė galimybės, jog Prezidentui, kuris vetavo įstatymą dėl pareigūnų pajamų ir turto deklaravimo, daug įtakos turėjo ir šeštosis Vyriausybės narių pozicija.

„Lietuvos ryto“ inf.

Pagerbtas skautų vado atminimas

(EL TA) Kaune paminėtos sušaudyto 1941 metais Červenėje Lietuvos kariuomenės savanorio, buvusio Lietuvos skautų sąjungos brolijos vado pulkininko Juozo Sarausko gimimo 100-osios metinės.

Po šv. Mišių Švento Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčioje įvyko minėjimas Vytauto Didžiojo karo muziejuje. Pagerbti pulkininko Juozo Sarausko atminimo susirinko nemažai vyresniosios kartos žmonių, menančių savo skautišką jaunystę ikikarinėje nepriklausomoje Lietuvoje, dalyvavo skautų jaunimas.

Vytauto Didžiojo karo muziejiaus okupacijų ir pasipriešinimo istorijos skyriuje atidaryta Juozo Sarausko sukakčiai skirta ekspozicija, surinkta daugiausia iš asmenų archyvų.

„L.R.“

Ką galvojame metų pradžioje?

Metų pradžia, kaip ir pabaiga, tinkamas laikas apžvelgti įvykių visumą, įvertinti, kur mus atvedė kasdienių darbų virtinė ir kur link ji gali vesti rytoj. Tuo labiau kad Lietuvos dabartis yra grėsmingai prieštaringa, ir sausio mėnesį pats laikas galvoti apie tai, ko galima tikėtis atėjus gruodžiui. Valdžios piramidėje, su visais patarėjais ir padėjėjais, neatsirado, kas būtų plačiau ir laisviau apibūdinęs metų pabaigos Lietuvos būklę. Išskyrus praeitį menančius „jau geriau“, „jau daugiau uždirbame“, negirdėjome išsamesnio vertinimo, koks dabar yra gyvenimo lygis, kas dedasi švietimo, mokslo, socialinės rūpybos, sveikatos apsaugos ir kitose srityse.

Tiesa, paprastas pilietis negali įpareigoti valdžios, kad dalintųsi su juo mintimis apie tai, kokia Lietuva turėtų būti artimiausioje ateityje, kas šiais metais darytina pirmiausia, kur krypta Lietuvos vidaus raida, kur link judama tarptautiniuose vandenyse. Gal valdžia „geriau žino“. Tačiau apie tai mažo daug žmonių ir kuria savo vizijas, nors jiems kiekviena proga teigiama, kad politika jau seniai visiems nusibodo, kad dera gyventi ramiai ir be politikos. Bet daugėja žmonių, kurie savo mintis kreipia į opozicines partijas, o jos, atrodo, vis mažiau laiko leidžia tuščiai, mokosi ir auga, tačiau turi mažai galimybių paveikti dabarties įvykius.

Didžiausia atsakomybė dėl to, kaip toliau formuosis Lietuvos valstybė, tenka valdžios piramidei, vadovaujamai valdančiosios partijos. Pastaroji tikriausiai žino, ką daro. Jos siekius, matyt, atitinka tai, kad Lietuvos Respublika faktiškai virto vienpartinės hegemonijos valstybe, kuri yra „stipri“ savo biurokratine valdininkija, privačios iniciatyvos stabdymas, nepagrįsta mokesčių tvarka, švietimo, mokslo ir kultūros reikmių ignoravimu, nesibaigiančia networka pasienio punktuose. Kai kurios šių negerovių šaknys, tiesa, yra gana senos, tačiau dabartinė vienvaldystė jas palaiko ir patijomis laikosi. Tai ypatumai, kurie Lietuvoje įtvirtina vilčių neteikiančią „trečiojo pasaulio“ šalies būklę.

Devalvuojama pati nepriklausomos valstybės sąvoka. Ne vien ta prasme, kad stengiamasi nutrinti skirtumą tarp nepriklausomos Lietuvos Respublikos ir buvusios sovietinės respublikos - esą pastaroji buvo taip pat tam tikra savarankiško valstybingumo forma. Valstybės sąvoka devalvuojama ir tuo, kad daugeliui žmonių ji praktiškai asocijuojasi su biurokratinėmis įstaigomis, nesukalbama valdininkais, su teisėtvarka, mandagiai trypčiojančia aplink korupciją.

Vienas kitas diplomuotas inteligentas pareiškia esą visiškai abejingas valstybei, nes visokia valdžia, nežiūrint spalvos, yra vienodas blogis. Ginčytis su tokia nuomone nelabai verta, tačiau jeigu valdžia nepateisina pasitikėjimo, reikia galvoti apie ne mažiau esmingą dalyką negu valstybė. Tai - tauta kaip visuma. Kokia mūsų tautos būklė yra šiandien, klestint korupcijai ir nuskaltimams, iki pavojingos ribos smukus gimstamumui, nesiliaunant

Rašo Bronius Kuzmickas

girtavimui, nemažėjant savizudybių skaičiui, o valstybei tolstant nuo pasmerktųjų skursti, nuo svetur išvykusių ir ištremtų tautiečių? Matome daugybę neigiamų faktų, bet ką žinome apie visumą, priežastis ir tendencijas? Su plačiai išsisknijusiomis blogybėmis neįstengia galytės nei piliečių iniciatyva kylantys judėjimai, nei Bažnyčia. Daug reikėtų, jeigu valstybė turėtų aiškią nuostatą apie šiuos skaudžius dalykus. Būtų gera žinoti, kaip galvojama ir kas daroma metų pradžioje, kad negatyvieji rodikliai nepasirodytų išaugę metų pabaigoje. Bet valstybės politikos šiuo požiūriu nematyti (be vienos kitos deklaracijos), nes valdžios viršūnė nemažai nacionalinių interesų kategorijomis, neturi atsakingo požiūrio į tautos ateitį.

Dabar daug kur posocialistinėse šalyse į valdžią ir prie turto grįžta buvusieji; daug kur atsitinka taip, kad buvę pirmieji miesto komunistai tampa pirmaisiais kapitalistais, bet su senaisiais monopolizmo, nepakantumo ir paniekos silpnajam įpročiais. Šito neišvengia ir Lietuva, nors optimistai tiki, kad gyvenimas darys savo, plėsis konkurencija, laužydama monopolijas, švelnės papročiai, kils gabieji ir tvarkingieji. Gal taip ir bus, nors neapleidžia abejonės, kada matai, kaip didėja skirtumas taip dažnai neteisėto turto ir skurdo - nepelnyto, kuriame gyvena dauguma kultūros, švietimo, mokslo žmonių, tai yra tų, be kurių darbų neįmanoma Lietuvos ateitis ir tvirtybė.

Neteigiui, kad valdančiosios partijos gretose nėra asmenų, kuriems nerūpėtų tautos ir valstybės reikalai. Tačiau ką nors lemia ne jie, bet daugumos noras žūtūt

išsilaukinti valdžioje, atmetant viską, kas kliudo dalintis turta ir žeme. Akivaizdžiausias pavyzdys - Prezidento dekretas, paremtas Seimo daugumos ir stabdantis įstatymą dėl pareigūnų ir tarnautojų turto ir pajamų deklaravimo. Korupcija galės jaustis saugiai. Belieka tik padėkoti už atvirumą.

Apie Lietuvos tarptautinę padėtį dabartiniai valdantieji kalba remdamiesi mažai ką sakancia „tilto tarp Rytų ir Vakarų“ koncepcija, kuri vienodai tinka bent dešimčiai šalių ir kurą galima tampyti į kurią nori pusę. Ši koncepcija puikiai leidžia, kalbant apie suartėjimą su Vakarais, turėti galvoje Rytus, tuo labiau dviprasmiškai trypčioti vietoje. Bet dabar nelaukta „gelbsti“ Rusija - jai įprastu būdu. Rusų neofašistų lyderio pagrasinimai ir profesionali užsienio reikalų ministro demagogija šį kartą yra tokie įtaigūs, kad šiek tiek Vakarų link pastūmėjo ir mūsų valstybės vadovus. Sūkio „Be Rusijos neišgyvensim“ šalininkams turėtų taip pat šį tą reikšti nesulaikomas rublio smukimas, nors ūkio srityje koreguoti kryptį kur kas sunkiau, net jeigu ir būtų noro. Politikams šįkart lengviau. Girdėdami ryžtingas Vidurio Europos šalių reakcijas į agresyvius balsus iš Rusijos, mūsiškai taip pat, matyt, igavo drąsos vienam kitam aiškesniam pareiškimui, kaip ir kiek anksčiau - „pačiu laiku“ išsiųstam prezidento laišku į NATO.

Vis dėlto šis laiškas kalba pats už save ir yra reikšmingas ne tik Lietuvai, bet ir kitoms Baltijos šalims ir visų Vidurio Europos šalių saugumo siekiui. Tai teikia gerą progą aktyvinti ryšius su Vyšehrado šalimis. Reikia tikėti, kad svarbių galimybių nepavers į nieką neveiklumas ar kokie nors netinkami sprendimai. L.A.

Dvi savaitės Lietuvoje

Kun. Jonas Girdauskas SM
Čia kalba prie mikrofono, savo Maristų vienuolyno viršininkų paskirtas Melbourn priemiestyje Sunshine West šv. Pauliaus parapijos klebonu

Kas gali žodžiais išreikšti gilius asmeniškus pergyvenimus Lietuvoje, susitikus su giminėm. Skridau 1993 m. birželio mėnesį. Lėktuvus pakilo iš Kopenhagos skridimui virš Baltijos jūros į Lietuvos erdvę. Buvo neįtikėtina, kad pagaliau susitiksiu su mano tėvelio trim seserim, dviem broliais ir kitom giminėm. Vilniaus aerodrome buvo ypatingai jautrus susitikimas su mano tėvo seserim Elena Kuraitiene, kuri ištremta į Sibirą išbuvo 10 metų koncentracijos stovyklose. Susitikimas su visais šeimos nariais buvo toks jautrus, ypatingai su teta Elena, kad žodžiais neįmanoma išreikšti.

Per dvi savaites Lietuvoje patyriau didelį nuosirdumą, vaišingumą, kur tik buvau šeimų namuose sutiktas, tai buvo Kudirkos Naumiestis, Sintautai, Bubleliai, Barzdai, Kaunas, Vilnius. Jaučiau kartu ir skurdą, kurį išgyvena dauguma lietuvių Tėvynėje, apimant ir mano gimines.

Po Sovietų okupacijos pragyvenimas labai pabrango. Mėnesinis atlyginimas tik apie 6-12 amerikoniškų dolerių. Krautuvių lentynose nedaug maisto nusipirkimui. Trūksta energijos šaltinių: prie benzino susidaro ilgos eilės, nėra karšto vandens kai kuriose vietose. Žmonių pragyvenimas, atrodo, nukritęs. Katalikų Bažnyčia lydi palaima: iš įvairių pasaulio vietų ateina finansinė pagalba atnaujinant bažnyčias Lietuvoje.

Nuostabiai esu sužavėtas Lietuvos gamtos grožiu ir ramybe. Daug didelių beržų miškų, eglynų, žavingų ežerų. Kartu ir didelis kontrastas: Kaune, Vilniuje nesvarių, pilkų namų, miestų gatvėmis važinėja apdaužyti, aprūdiję autobusai. Nors esu gimęs Australijoje, negaliu paneigti savo prosenelių kilmės ir šaknų Lietuvoje. Esu dėkingas savo Maristų vienuolyno viršininkams, kad man atostogų proga suteikė galimybę aplankyti Lietuvą.

Kun. Jonas Girdauskas SM,
Melbourne

Klaipėdos vokiečiai švarina savo gretas

Rašo Aušra Pilaitienė

Ketvirtą metų Klaipėdoje gyvavusi vokiečių - lietuvių kultūros draugija subūrė beveik du šimtus žmonių, susirinkę draugijos nariai apsvarstė savo būsimą veiklą. Kadangi Silutėje ir kai kuriuose kituose miestuose įsikūrė atskiros vokiečių kilmės Lietuvos gyventojų grupės, nutarta uostamiestyje įsteigti Klaipėdos vokiečių bendriją „Memel“.

Buvo apsvarstyti nauji bendrijos įstatai, numatyta tolesnė veikla. Bendrijos nariai puoselės Klaipėdos krašto vokiečių istoriją, kultūrą, papročius, palaikys ryšius su kitomis bendrijomis, prižiūrės kultūros ir istorijos paminklus, maldos namus, senąsias kapinaites.

Kai kurie draugijos nariai nebegalės tapti naujosios bendrijos nariais, nes stojant į ją reikės pateikti dokumentus, įrodančius asmens vokišką kilmę. Dėl to įsižeidė keletas žmonių, kilusių iš šio krašto ir turėjusių nuosirdžių sentimentų seniesiems gyventojams, paliko šalį.

Susirinkime dalyvavę Klaipėdos krašto išeivių Vokietijoje sąjungos vadovas Uve Jurgstiesas ir jo pavaduotojas Heinzas Opermannas papasakojo apie vadinamųjų memelanderių veiklą Vokietijoje.

Išeidami iš susirinkimo žmonės gavo maišelį miltų, cukraus ar butelį aliejaus, kuriuos dovanojo tautiečiai iš Vokietijos.

„L.R.“

Mongolijos parlamentas priėmė naują įstatymą, varžantį krikščionių viešą veiklą. Krikščionių bendruomenės turi būti valstybės užregistruotos. Valstybė gali nustatyti krikščionių kulto pastatų vietą ir parapijose dirbančių žmonių skaičių. Krikščionims draudžiama veikti mokyklose ir rengti pamaldas valstybei priklausančiuose pastatuose. Naujasis Mongolijos respublikos religijų įstatymas privilegijuoja budizmą. Įstatymo preambuloje rašoma, kad, norint išsaugoti Mongolijos gyventojų istorinę vienybę, jų kultūrą ir istoriją, budizmui turi būti užtikrinta jam deranti vieta.

Krikščionys yra susirūpinę naujuoju įstatymu. Iki šiolei jų pamaldos vykdavo valstybei priklausančiuose pastatuose, nes Mongolijoje nėra nė vienos veikiančios Bažnyčios. Mongolijoje viečia kelių evangelinių Bažnyčių misijos. Šiuo metu Mongolijoje yra apie 2000 krikščionių. Dauguma jų pasikrikštyjo po 1991-ųjų metų.

LRTV

Bitute, pilkoji...

5

Tiksliai nepasakysiu priežasties, kodėl pasidariau beviltiškas toliaregis. Gal todėl, kad arti nebematau jokios vilties ir perspektyvos.

Vieną dieną Gedimino prospekte iš tolo pamačiau priešais ateinantį poną Brazauską. Pėsčią Ekscelenciją! Ar gali būti? Zadėjau stabelėjęs pasakyti jam - nekreipkite dėmesio, ką apie jus rašo Vasilauskas. Kiti ne tiek prisidūrė. Jeigu prokuratūrai nuspisjaut, tai ir jums nėra ko jaudintis.

Ne, vis dėlto apsirikau. Kitas toks, plačių pečių, iš tų pačių... Ne Brazauskas, o ponas Petkevičius, ką tik patvirtintas Nacionalinio saugumo pirmininku. Jau norėjau pagerbti jį už tokią ištikimybę šautuvui ir už tai, kad anais laikais, manęs nenušovė, bet iš arčiau paaiškėjo, jog tai ne Petkevičius, o ponas Rajeckas. Apsirikau, bet nelabai. Pamaniau, jog visus galėčiau sveikinti tais pačiais žodžiais: jeigu prokuratūra tyli, ir jums nėra ko jaudintis. Visus būtų galima pagirti už gerus norus, kuriais jie grindžia Lietuvos kelia...

Sioj vietoj mintyse paskendęs plest ir išsitiesiau kaip ilgas. Užkliuvau už elgetaujancio dėdulės kojų. Supykęs riktelėjau:

- Sėdi čia išsipleikęs! Bus tau, kai turėsi pajamas valstybei deklaruoti!

- Nebus, - atsakė šis. - Aš buvęs tremtinys, viena koja nušalus, kita lagery šuns apkramtyta. Ministrams ir tiems jau nieko deklaruoti nebereiks. Sakau, gal kuris iš džiaugsmo ir man kokį centą į kepurę įmes.

Atsipašydamas įmečiau ir aš. Toliau einu pro Lukiškių aikštę ir, rodos, aiškiausiai matau: ten, kur stovėjolljičius, stovi ponas Juršėnas. Yra apie ką pamąstyti. Gal čia stovės kada nors jo paties monumentas? Ir *vel pardon*, ir vėl apsirikau. Ciagi tas - su žandenom, mūsų mielas, gerbiamas ministras! Irgi nepėsčias. Daug protingesnis negu atrodo. Stovi ir žiūri į rūmus, kuriuose būtų galima įkurdinti kokią nors artimojo užsienio ambasadą.

Bet kad jis su barzda! Iš kuklumo žmogus buvo šiek tiek susigūžęs ir įtraukęs galvą. Vadinasi, vėl apsišoviau. Bet ne iš esmės. Ar tik ne ponas Bernatonis? Tas pats. Gal žmogui vaidenasi koks perversmas, opozicijos sąmokslas, todėl aikštės vidury jam atrodo saugiausias. Čia ir stūksantys rūmai užstoja negerus vėjus. Puiki vieta!

Dėl tų savo regos sutrikimų kreipiausi į vieną akių daktarą, kuris vienam laikraščiui sudarinėja horoskopus ir, reikia pasakyti, iš bado nemiršta. Jis įvarvino man į veizolus po lašą reiklaingų vaistų ir liepė dar pasivaikščioti paganyti praskaidrintas akis.

Pereinu Zvėryno tiltą ir matau - regiu kaip televizorių, kad prezidentinė vėliava baisiai negražiai užlopyta. Kaip čia yra, - galvoju, - Seimas ruošiasi pirkti kelias dešimtis vokiškų limuzinų mūsų išrinktųjų patogumui, o čia tokiai reprezentacinei vėliavai lėšų nebesugraibol!

Dar kiek paėjęs pamačiau, jog tai ne lopas, o lapas. Popieriaus lapas, vienragio prismeigtas prie mūsų

Rašo Kazys Saja

Vyčio. Štai kokių pokštų iškrečia vis nenurimstantys vėjai virš Seimo rūmų! Negi čia būtų koks opozicijos pokštas! „Respublika“ būtinai parašys, jog čia Landsbergio darbas. Todėl eisiu, -manau, - perspėsiu kurį nors rūmų darbuotoją.

Ačiū Dievui, lapas nuplasnojo į tą vietą, kur prieš savaitę rūko kareiviais aptvertas spec. laužas Sausio 13-jai paminėti. Pakėliau tą lapą ir pro storus akinius pamačiau, jog tai kažkurio Seimo nario gabūt nepasakyta kalba, ginanti aukštą valdžios vyrų privatų gyvenimą.

Bitute, pilkoji, iš kur medų nešioji? - tokios pradžios net Albertynas būtų pavydėjęs. - *Kaip vargšė bitelė negalėtų atsakyti, iš kur ji sėmėsi saldaus žiedų nektaro, taip ir aš arba jūs, net ranką prie kišenės pridėję, negalėtumėt tiksliai pasakyti, kiek joje litų. O kiek dar jų seife, kiek banke, kiek stalo stalčiuje? Kiek sudėta į mašiną, į garažą, į pačią, į uošvę, dėdes, tetas, vaikus ir anūkus? O kiek dar šen bei ten investuota ir privatizuota?...*

Dar yra sakoma: argi žmogus žinai, nuo ko tunki. Yra daugybė būdų ir pariebėti, ir suliesėti. Ir kištis į tuos intymius dalykus niekas neturi teisės! Jeigu

Konstitucija ir leidžia, prezidentas trumpai ir aiškiai išdėstė savo veto! Jeigu mes pradėtume skaičiuoti, dėlioti, rašyti, kas ko ir kiek dovanuoja, kiek aš galbūt visai netyčia užsidirbau arba jums, liaudiškai šnekant, nuskilo, tai kada mes begalėtume rūpintis valstybės ir žmonių reikalais? Artėja savivaldybių rinkimai, kuriuos mes privalome laimėti. Turim ku greičiau gauti tuos opelius arba folksvagenus ir dažniau važinėti pas rinkėjus. Suteikime jiems tą privilegiją pirmiesiems deklaruoti savo pajamas, o mes dar pakentėkim, palaukim.

Jeigu jūs nubalsuosit už pajamų deklaravimą valdžios pareigūnams, jeigu man reiks atsakyti, iš kur tas

medus, kurį susinešiau į savo korius, aš atsakysiu: iš žaliųjų rūtytelių, iš gvazdikų, razetelių. Ačiū už dėmesį.

Baigiau skaityti ir staiga pajutau, kad man kažkas vožė per galvą. Atsitokėjau „Talino“ parduotuvės tarpuvartėj. Apsičiupinėjęs pajutau, kad nebeturiu pinigėnės. O joje buvo pusanthro lito, taupomojo banko knygelė su senais indėliais ir jokios naudos neduodančios akcijos, kurias įsigijau už investicinius čekius. Gražiai apmioviau plėšikus. Net pasidarė jų gaila - kaip ponui Petkevičiui draugo Burokevičiaus.

Dabar esu švarus kaip misingis - be pinigų ir be griekų. Tą linksmą faktą jums ir deklaruuju. „L.A.“

Mečištovo Ščepavičiaus pieš.

PAPILĖS BAŽNYČIAI 500 METŲ

1993 m. šv. Kalėdų išvakarėse Papilės parapija šventė savo šv. Juozapo bažnyčios 500 m. sukaktį, tai viena gal iš garbingiausių sukakčių visoje Lietuvoje. 1944 karo metais bažnyčia buvo labai nukentėjusi, bet per keletą metų bažnyčia buvo atremontuota su žemais bokštais. 1993 m. Papilės parapijos klebonas Skiparis vėl paaukštino bažnyčios bokštus, sutvarkė šventorių ir atremontavo šventoriaus vartus.

Gaila, kad šventėje negalėjo dalyvauti Jo Ekscelencija Telšių vyskupas A. Vaičius, nes susirgo, bet savo vietoje paskyrė Telšių kunigų Seminarijos rektorių Mon. V.S. Brazdeikį atžymėti šią istorinę šventę. Šv. Mišias aukojo V.S. Brazdeikis padedant Kruopių klebono A. Oranto ir Zarėnų klebono V. Zvirgždino. Ispažinčių klausė Mažeikių dekanas, Akmenės klebonas A. Striukis, Kuršėnų dekanas A. Arnošius ir Telšių Seminarijos prokuratorius kun. B. Latakas.

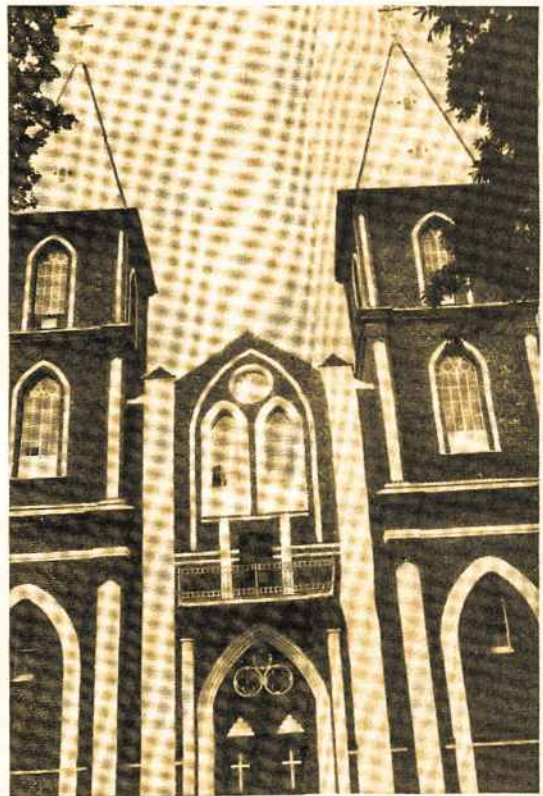
Pamaldų metu seminarijos rektorius pašventino naujus Papilės bokštus ir pasakė šventei pritaikintą pamokslą, jame buvo pareikštas vyskupo prašymas pasmerkti girtuokliavimą, nes būtent atneša nelaimės, suyra šeimos, tai didžiausia mūsų tautos dvasios liga su skriaudžiama žmogaus siela nelaimėse. Šv. Mišių aukoje buvo pasimelsta už visos vyskupijos ganytojus, Papilės parapijos kunigus bei tikinčius ir mirusius parapijiečius.

Šv. Mišių metu giedojo Papilės parapijos choras su visa giesmių pyne, daug žmonių ėjo išpažinties ir priėmė šv. komuniją sulaukiant šv. Kalėdų švenčių. Garbingą šventę su gera nuotaika ir viltimi, šventai išreiškė savo

pamokslu Mon. V.S. Brazdeikis paragindamas, kad žmonės keltu širdis aukštyt su meile ir tiesa į Dievą. Pabaigoje padėjo chorui už

ypatingai gražų giedojimą ir visiems papilėnėškiams už dalyvavimą šioje istorinėje šventėje.

Parapijietis, L.P.

Anykščių rajone padaugėjo vilkų

Rašo Vygantas Guiga

Anykščių rajone smarkiai padaugėjo vilkų. Medžiotojai nebenori brangių šovinių naudoti žvėrimis, kurių negalima valgyti.

Būtent todėl iš urėdijos lėšų numatoma premijuoti medžiotojus už sumedžiotą vilką. Jei pilkį

nušaus vienas medžiotojas, jam pažadėta 200 litų. Jei tai bus padaryta planinės medžioklės metu, taiklusis šaulys turėtų gauti 60 litų.

L.R.

Numirė antrą kartą

Siemet sukanka 45 metai kaip į Geelong'ą susibūrė didesnė lietuvių grupė ir prasidėjo lietuviško gyvenimo veikla.

Per tiek metų, vyresnioji karta prinoko - išmirė, priskaitoma virš 300 šimtų tautiečių, tai grūz kaimelis, kurie jau ilsisi Geelong'o rytų vakarų ir pietų kapinėse. Visi dar prisimename praeitį, o mes gyvieji su aukšta pagarba atsimindami jų nuveiktus darbus lietuviško gyvenimo labui, galime tik padėkoti.

Daugumoje mirusieji labai greitai pamirštami ir tik artimų giminų prisimenami didžiųjų švenčių metu aplankant kapą su gėlėmis.

Tuo tarpu mūsų apylinkių viengungiai visai pamirštami, labai retai kas prisimena bei aplanko jų kapus.

S.m. sausio 27 d. suėjo du metai kaip Geelong'e mirė ramaus būdo viengungis A.†A. Juozas Rapkauskas.

Noriu pasidalinti mintimis su mūsų spaudos skaitytojais, kad tai pirmas toks atsitikimas Geelong'o lietuvių istorijoje, kad po mirties per beveik du metus šito mirusio tautiečio vardas buvo gyvas ir minimas organizacijų posėdžiuose, iškylose, pobuviuose ir net susitikus lietuvių gatvėje užklauso, kada turėsime naujas duris?

Kartais tautiečiai diskusijose priedavo prie visiško kraštutinumo, kaltindami velionį, kad negerai parašė testamentą. Tuo tarpu testamentą parašė advokatų bendrovė ir valstybės teismas pripažino, gal būt ir buvo kiek sudėtingesnis, nes tai jau buvo septintasis testamentas.

Palikimo vykdytojai Juozas Gailius ir Vytas Bindokas su advokato pagalba turėjo viską atlikti pagal a.a. Juozo Rapkausko suteiktą pasitikėjimą ir prisilaikant vietos įstatymų.

A.A. Juozo Rapkausko palikimas vertinamas apie \$120.000, kuris prisiminė giminės Lietuvoje, vietos organizacijos, lietuvišką spaudą. Namas atiteko ilgmečio šeimininko Stasieno dukrai su sąlyga, kad name gali gyventi likimo draugas viengungis Antanas Miliauskas iki mirties. Nepamiršo ir australų senelių prieglaudos „Grace McKellar Centre“.

Geelong'o Lietuvių namams paliko pinigus apmokėti už naujas priekines duris ir prieš maždaug 15-ka metų sudaužytą marmuro atidarymo lentą su įrašu:

„Tėvynei prisiminti Tėvų kalbai ir papročiams palaikyti šie namai Geelong Lietuvių aukomis pastatyti ir J.E. Vysk. V. Brizgio 15.3.1959 pašventinti“ (originalas).

A.A. Juozas Rapkauskas žinojo, kad ši dovana pareikalavo gražaus pinigų, tokiu būdu pareikalavo kad prie durų būtų prisegta jo aukos memorialinė lentelė.

Geelong'o lietuvių turtas užregistruotas „Trust Company of Australia Limited“ vardu. Lietuvių namus prižiūri A.L. B-nės Geelong'o Apy. Valdyba ir per 4-rius rinktus asmenis turėtų būti administruojama.

Cia ir gavosi laiko užvilkinimas, kiek žmonių tiek skirtingų pažiūrų ir kiekvienas gieda savo gėsmelę. Tuo tarpu laikas nestovi vietoje nei nepajutome kaip greitai priartėjo antros metinės.

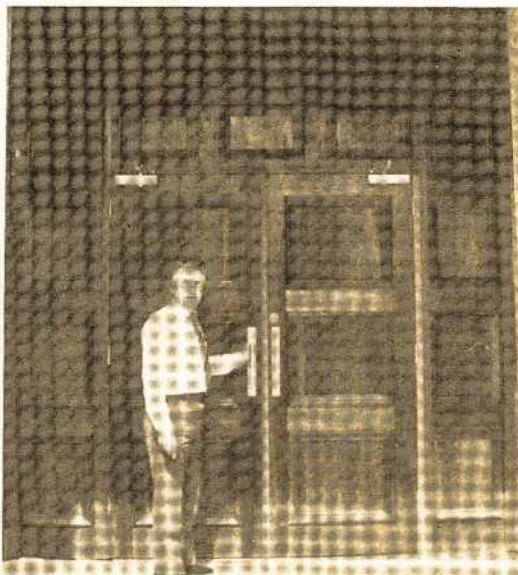
A.†A. Juozas Rapkauskas 9.10.1915 -27.1.1992. Pagaliau gavo ramybę tik II-rų metinių progą. Išsėkis Viešpaties Ramybėje.

Kadangi mes esame ir A.L. B-nės padalinys ir priklausome Krašto Valdybai, tai visi privalome eiti tokiu keliu, kaip yra nurodyta mūsų statute.

Laikas gydė žaizdas, keitėsi valdybos, pirmininkas M. Davalga šį reikalą gerai išjudino, norėjo sušaukti narių susirinkimą, galų gale užklause vykdytojų, jei durys kainuotų \$10.000 ar bus pakankamai pinigų padengti išlaidas. Durų kaina iš raudonmedžio „Jarrah W.A.“ su nerūdijančio plieno apkaustymu kainavo \$10.125.00. Atidarymo lenta su auksinių raidžių įrašu \$422.50 ir kitos smulkios išlaidos pasiekė arti \$11.000 auka Lietuvių namams.

Pasikeitus valdyboms, praeitų metų pabaigoje priesitas bendras susitarimas, kad Apylinkės Valdyba paskirs 2 asmenis darbų įvykdymui.

Testamento vykdytojai: Juozas Gailius ir Vytas Bindokas A.L. B-nės Apyl. vald. pirm. Oto Schrėderis ir vicepirm. Tomas Kondrotas

Taip atrodo durys iš lauko pusės A.A. Juozo Rapkausko palikimas Geelong'o Lietuvių Namams. Duris apžiūri jo draugas - testamentą vykdytojas Juozas Gailius.

Ropšyro kambarys Klaipėdos ligoninėje

Nuosavu mikroautobusu iš Ropšyro (Anglija) į Klaipėdą atvyko broliai inžinieriai Davidas ir Colinas Aylingai. Prisistatė vaikų ligoninės vadovams, jie sunėšė į niūrų vaikų mankštos kambarį atsigabentas stabybines medžiagas, įrankius ir energingai ėmėsi darbo. Po kelių dienų į gražiai įrengtą patalpą, ant

greitai reikalus aptarė ir per 6 savaites darbai buvo baigti - Kalėdų švenčių nuotakai.

Užsibaigė ir visos kalbos apie A.A. Juozą Rapkauską, dabar jis jau tikrai mirė, nes jo gražus palikimas įgyvendintas. Išsėkis ramybėje angelų pasaulyje.

Dabar Geelong'o lietuviai gali didžiutis, nes turi gražiausias Lietuvių Namų duris Australijoje. Gal būt kaip kas galvos, kad nėra jau tokia didelė suma pinigų \$11.000, bet reikia pagalvoti kada A.A. Juozas Rapkauskas dirbo ir taupė, tai dvejų metų sutaupos dirbant kas dieną, o mes kartais didžiujamės išdirbę porą šimtų valandų prie lietuviško kempelio.

Gal būt nėra blogio, kad neišeitų į gerą, iki dabar Lietuvių namų vestibulis buvo atviras ir čia priglausdavo praeinančią valkata, ypatingai kada reikalingas poilsis, būdavo gera užovėja. Gal būt prieš 15-ka metų tokie praeiviai arba vaikai sudaužė memorialinę lentą.

Apyl. Valdybos pirm. O. Schrėderis labai norėdavo uždaryti angą, bet tam nebuvo lėšų. Geelong'o Lietuvių S-gos klubo valdyba reikšdama pagarbą, A.A. Juozo Rapkausko atminimui, apsuagoti gražias duris ir marmuro lentą paskyrė \$3.000 auką apmokant už aluminijaus ir stiklo antras duris. Čia specialus ačiū „Geelong Aluminium Windows“ Stasiui Sutui už padarytą nuolaidą.

Gražinant Lietuvių namus atėjo dar nelaukta dovana iš A.A. Algirdo Karpavičiaus apie \$2.000, tai įgalino valdybą pakeisti jau supuvusius langus. Aš galvoju užbaigti straipsnį sekančiai, kaip du stos visados daugiau padarys.

Juozas Gailius

Perthas

Kun. dr. A. Savickis, ką tik sugrįžęs iš Lietuvos po didelių šaltų.

Kaip yra malonu ir džiugu, po tokio ilgo laikotarpio sulaukti savo lietuvių kuniga, kuris taip mus myli ir dvasiškai prižiūri. Gruodžio 19 d. 11 val. ryto St. Francis Lietuvių parapijos bažnyčioje, pirmą kartą po keturių mėnesių pamatėme savo lietuvių kuniga. Per tą visą laiką reikėjo melstis su australais kunigais. Tą sekmadienį jau šv. Mišias atnašavo kun. dr. A. Savickis. Visi tautiečiai džiaugsmingai, atidžiai pasimeldė lietuviškai su savo lietuvių kunigu.

B.Steckis

Labdaros siuntiniai į Lietuvą

Sydnėjaus Apylinkės narių įgaliotas organizuoju sekančią Labdaros siuntą į Lietuvą per Grace International Removals P&O bendrovės laivais.

Be mūto leidžiama siųsti viską ką ir paštu, išskiriant normaliai draudžiamus daiktus. Dėžių dydis yra 60x46x46 ir 44x34x43 cm. Didelės dėžės tinka daugumoje rūbams, o mažos maistui, knygoms t.t. Didelių dėžių persiuntimas - \$60, mažų - \$40. Dėžių svoris didelių, ar mažų neturi būti didesnis kaip 30 kg. ir nedaugiau \$70 australiškų dolerių vertės.

Konteineris, kaip anksčiau bus pristatytas per Rygos uostą į Kauną.

Laivas išplaukia kovo 23 d., bet surinkus pilną krovinį datą bus galima atkelti į ankstyvesnį laivą.

Tad prašau kuo skubiau siųsti savo orderius, kurie planuojate siųsti dovanas į Lietuvą, telefonu Antanui Kramiliui, arba jam nesant namuose palikti orderį su jūsų tel. numeriu ant automato (answering machine).

Registracijos laikas baigiasi š.m. vasario 20 d.

P.S. Dar gaunu nusiskundimų, kad nėra gavę siuntinių iš paskutinio transporto. Prašau tai nedelsiant pranešti.

Antanas Kramilius, JP
Sydney Apylinkės valdybos
Įgaliotinis

Lietuviški ženklukai

Yra gauta gražiai pagamintų Australijoje ženkliukų į atlasus.

Tai kombinacija Australijos ir Lietuvos vėliavų. Tokių ženkliukų iki šiol dar nesame turėję.

Ženklukais galima gauti pas Antaną Kramilių, tel. 727 3131, dėl informacijos. Kaina \$3.50.

Norintys pasipuosti šiais ženklukais prašomi pasiskubinti nes yra gautas nedidelis skaičius.

Antanas Kramilius

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Pakrikštytas Sėduikis Ryan, sūnus Romualdo ir Gordana Sėduikių. Krikšto tėvai: Srjan ir Helen Kujundzič. Krikšto apeigos vyko Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje vasario 6 d. polietuviškų pamaldų.

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukėjo: \$50 Genė Baltutytė, po \$50 Z. Prancūnienė, Antanas Raudys, po \$35 Marytė Igaunienė, S. Tamašauskas. Visiems aukojusiems ir kartu prisituntusiems „Tėviškės Aidų“ prenumeratams ir aukas nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Daukny.

Petras Mažylis Parapijos Namų virtuvėje įtaisė naują ventiliatorių ir jam už atliktą gerą darbą nuoširdžiai dėkojame.

Vincas Kavaliauskas slaugomas Senelių namuose - Benlyne Park Private Nursing Home, 2 Killare St., Sunshine West. Jam buvo suteikti Sakramentai. Dar kiek prisimena, kad tarnavo Lietuvos kariuomenėje Pėstininkų IV Pulke Panevėžyje.

Ieškomas butas viengungiui, netoli miesto centro, jis negeria, nerūko, dar gera sveikata. Pranešti Parapijos Namams dėl Povilo.

Pranešimas Šauliams

Melbourn DLK, Vytenio Šaulių Kuopos Valdyba praneša visiems Melbourn Šauliams bei Šaulėms, šių metų vasario mėnesio 20 dieną įvyks Šaulių metinis susirinkimas, kuriame yra numatyta perinkti visą

Geelonge Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo pamaldos bus St. John bažnyčioje vasario 20 d. sekmadienį 9.30 val. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis ir Garbės sargybomis, visiems gausiai ateinant prie šv. Komunijos už Tėvynę, kuri ir dabar reikalinga gausios Dievo palaimos.

Perthas

Perth'o Apylinkės Lietuvių Bendruomenės Valdyba kviečia visus tautiečius į iškilmingą 75-ji Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyks š.m. vasario 20 d. iškilmingomis pamaldomis 11 val. ryto St. Francis lietuvių parapijos bažnyčioje.

Tuoju po pamaldų Valdyba kviečia visus tautiečius ir svečius atsilankyti į Lietuvių Namų salę, kur bus bendri pietūs, minėjimas ir trumpa meninė programa, o po to bus kavutė ir loterija. Taipogi Valdyba praneša, kad kovo mėn. 13 d. sekmadienį, bus 4-ty metų Kovo 11-tos Nepriklausomybės šventės ir minėjimas, bendri pietūs, kavutė ir loterija. Kviečiami visi tautiečiai dalyvauti abejuose minėjimuose.

Kun. dr. A. Savickis

naujai Valdyba. Susirinkimas įvyks Lietuvių Namuose, 44-50 Errol St., North Melbourne, Bendruomenės kambary, 2.30 val, po pietų. Visų Šaulių dalyvavimas būtinas.

Kuopos Valdyba

Geelongas

Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 20 dieną. Minėjimas prasidės 9.30 val. pamaldomis Šv. Jono bažnyčioje. Po pamaldų bendruomenės namuose paskaita, koncertas, pietūs.

Nuoširdžiai kviečiame visus.

A.Ā. A. Skėrio išleistoje Geelongo lietuvių bendruomenės kronikoje rašoma: „1954 metai Apylinkės Valdybai buvo vieni iš sunkiausių, tačiau ir darbingiausių iki tolei buvusių valdybų. Jai teko pralaužti storą kieta ledą, besirūpinant gauti leidimą pirmiesiems Geelonge ir visoje Australijoje lietuvių bendruomenės namams statyti.“

Namų statybai Geelongo lietuvių negailėjo savo laiko, darbo ir pinigų, kurie tais laikais buvo labai reikalingi ir stantant savo nuosavus namus. Pastaciūs juose vyksta įvairūs minėjimai, susirinkimai, repeticijos. Daugelio statytojų jau nebėra mūsų tarpe. Paskutiniu laiku lietuvių bendruomenės namams pakeistos priekinės durys ir namų paminklinė lenta sumoje \$10.547. Tai A.Ā. Juozo Rapkausko palikimas. A.Ā. Algis Karpavičius savo testamente bendruomenės namams paliko \$1973. Panaudojus dalį šios sumos, naujais pakeisti trys priekiniai namų langai. Stasys Šutas, kurio fabrike langai buvo pagaminti, paaukojo \$800. Lietuvių Sąjungos klubas paskyrė \$3000 priekinėms stiklo durims.

A. Pelenauskas 1954 liepos 29 d. „Mūsų Pastogėje“ rašė: „Namai bus reikalingi ir tuomet, kai atsiras galimybė grįžti į Nepriklausomą

Lietuvą, tai bus atsparos punktas dalelei pasilikusiųjų, kurie irgi bus mūsų tautos vaikai.“ Tada niekas negalvojo, kad reikės kelių dešimtmečių, kol Lietuva vėl taps Nepriklausoma. Tie dešimtmečiai padarė savo: kelionė atgal Lietuvą liko ne pagal jėgas. Tačiau lietuvių bendruomenės namai buvo ir yra tas „atsparos punktas“ ir viltingai nutaikią, kad Geelongo lietuvių įvairiomis progomis aukoja namų remontui, jų išlaikymui, nepamiršta jų ir savo testamentuose.

I.Valodkienė, Geelongo ALB-nės Valdybos sekretorė

Krikštynos

Atėjo Nauji 1994 Metai. Ir vėl įvairenybės mūsų bendruomenės gyvenime. Sausio mėn. pabaigoje t.y. sekmadienį, 30d. šv. Ignaco bažnyčioje Richmond, pakrikštyta Petro ir Hilary pirmagimė dukterė - vardu Amy-Raminta Kružas (Kružaitė).

Krikšto apeigas atliko jezuitų kunigas Ferruccio Romanin SJ. Krikštynos praravėto iš 4-ių dalių per kurias labai gražiu balsu pagiedojo pats kunigas, dalyvaujant grupei svečių. Savo kalboje jis pabrėžė: „Tėvams tenka pareiga ugdyti, lavinti vaikus, kad jie būtų taikos ir ramybės nešėjai. Krikštijamos mergaitės močiutei ir visai šeimai patarė prisidėti savo patyrimu ir išmintimi palaikant ryšį tarp praeities ir ateities.“ Krikšto tėvais buvo dr.A.Prancūnas ir K. Farrell. Linkime Amy-Ramintai gražiai užaugti, būti gerai krikščionei ir įsijungti į jaunąją lietuvių kartą. Krikštyną puota įvyko Petro ir Hilary Kružų namuose. Viešnia

ADELAIDĖ

A.Ā. Kazimieras Saulys mirė 1993.XII.16 d. Philip Kennedy Centre, būdamas 86 metų. Gimęs Simonyse, Panevėžio apskr., Lietuvoje. buvo mokytojas.

Adelaidėje išgyveno 40 metų, buvo labai užsidaręs ir 25 metus pašventė moksliniam darbui, rašydamas apie Kupiškio-Jodžiūnų tarmę. Pirmasis tomas yra Vilniuje Universitete, antrasis liko nebaigtas. Buvo labai dosnus aukomis, paremiant kilnius tikslus. Dviejų metų laikotarpyje - ligoje buvo lankomas kun. Juozo Petraičio ir buvusio Lietuvoje Jo kaimyno ir mokinio J.Bočiulio.

Gruodžio 23 d. palaidotas iš Elbergo koplyčios, kun. J.Petraitis su išlydinčiais atliko maldas koplyčioje. Palaidotas Enfield'o kapinėse. Atsisveikinimo žodžius tarė ALB vald. pirm. J.Staciūnas ir J.Bočiulis. apeigas atliko kun. J.Petraitis, jas užbaigiant „Viešpaties Angelo“ giesme. Išsėkis ramybėje.

A.Ā. Ceslovas Dubinskas mirė staiga savo bute 1993.XII.30 d. Gimęs Jaučakių kaime, Vilkijos parap., Kauno apskr., Lietuvoje. 1948 m. Australijoje buvo inžinierius, matininkas. Jo žmona Stefanija atvyko iš Lietuvos ir apsigyveno čia pas Vyra. Paskutiniu laiku gyveno lietuvių „Zidinyje“. **A.Ā. C.Dubinskas** daug rašė spaudoje, parašė knygą „Aš visą laiką buvau su jumis“, knyga išleista Lietuvoje. Parašė ir antrą knygą, bet ji dar neatspausdinta.

Laidotuvių mišios buvo 1994.I.4 d. šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias su paguodžiančiu pamokslu aukėjo Klebonas kun. J.Petraitis, skaitymus atliko L.Radzevičienė. Atsisveikinimo žodžius tarė: ALB vardu J.Staciūnas, AL Sąjungos, Skautų sąjungos, Akademikų skautų ir savo šeimos vardu V.Neverauskas, Pensininkų klubo vardu - E.Dukas, A.Serelis, inžinierių ir architektų - D.Dunda, visų rašančių vardu V.Dumčius.

Rožinis sukabėtas iš vakaro. Kapinėse laidojimo apeigas kun. Juozas Petraitis, užbaigė giesme „Viešpaties Angelas“. Palaidotas Centennial Park kapinėse.

Visi pakviesti pabendravimui ir užkandžiams į Lietuvių Namus.

Likusią žmoną Stefaniją, Sūnų ir Dukrą Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame. Mirusįjį palydime malda.

Baltijos diena - Iškyla į „Baltiją“ Mūsų Parapijoje niekada nesustoja judėjimas. Šventėse Bažnyčioje, po švenčių - ir salėje. Jau 2-ra dieną Naujųjų metų po šv. Mišių LKM Dr-jos v-ba salėje suruošė kavutę su pyragais, šv. Kazimiero Bažnyt. choras šventė gimtadienius ir vardines.

Antrąjį sekmadienį šių metų po šv. mišių keliavome į „Baltiją“, net autobusiukas buvo pasamdytas. Po švenčių pailsėti, grynų oru atsikvėpti gera malonu. Tai pirmasis Parapijos Tarybos renginys po Naujų metų.

O ten miela, tylu, ramu, gera. Kasmēt vis paaugę medeliai ir pavėsis didesnis mus nuo saulės pridengia, patvoryje pušaitės jau visai paaugusios, lieknutės, gražios,

žalios, ir mašinas pavėsiu apgaubia.

Parap. Tarybos narė parengimams p. P.Kasčiukaitienė jau laukia skanumynų prigaminusių, sunėstus išdėdėsi. Pečius užkurtas, kur Pr. Žutautas ir Pareng. Vadovas V.Pulpskis su Dukrele dešreles, kotletėlius kepa, o daržovių visokiausių pasirinkimas.

Susirinko apie 70 išskylautojų ir mūsų Klebonas kun. J.Petraitis. Skamba lietuviškos dainos iš juostelių, dalinamės Kalėdų išpūdziais, Lietuvos nesekmėmis, viliamės - turi būti geriau - bus! Po dar vakar pilusio lietaus ir visai žemiško oro, ši diena buvo saulėta, puiki - lyg specialiai užsakyta mūsų iškylai. Skaniai pietavome. Parap. Tarybos vice-pirm. V.Baltutis pasveikino susirinkusius ir jau iš anksto pakvietė kitais metais vėl čia susirinkti. Pasveikino Parap. Tarybos kasininką p. Z.V.Vencius Vedybų sukaktyje ir Valdą, viešnią iš Lietuvos švenčiančią gimimo dieną, sugiedojome „Valio, Ilgiausių metų“. Parap. Tarybos nariai V.Vencius, A.Kubilius, B.Bakšys pravedė loteriją, Valdą ir kun. Klebonas traukė laimikius. Gėrėme kavutę su skaniais pyragais, spurgom, žagarėliais. Nerūpestingai praleidome dieną, kaikas ir jūroje pasimaudė - /tik 10-ties minučių takelis į jūrą/.

Acitū mūsų mieliems, jau seniai pas Dievui iškeliauvusiems, broliams Juozui ir Stepui Speiciams, kurie šią vietelę paliko Parapijai. Acitū Parapijos Tarybai už šią mielą, jau tradicija tapusią, - iškylą į „Baltiją“.

Skausmingus sausio 13 d. įvykius nuoširdžiai paminėjome „Ramovėnams“ Šv. Kazimiero bažnyčios Šventoriuje prie Kryžiaus sustačius kryželius Trylikai Zuvusių tą dieną nuo sovietų kulky, tankų ir 8-iems Medininkų poste Zuvusiems Sargybiniams. Ta pačia intencija buvo prieš mišias kalbamas LKM Dr-jos Rožinis. Šventoriuje iškeltos pusiau stiebų vėliavos, prie kryželių stovėjo Garbės sargyba su „Ramovėnų“ ir Tautos vėliavomis. „Ramovės“ pirm. J.Bočiulis tarė žodį, Klebonas kun. J.Petraitis palaikymo, švęstu vandenėliu pakrapino kryželius Zuvusiųjų prisiminimui.

Tą dieną Adelaidėje lietus pilte pylė, tik minutėlė perstojo apeigoms Šventoriuje ir vėl... Garbės sargyba su vėliavomis, vargonams gaudžiant, įžygiavo bažnycion, šv. mišios aukojamos kun. J.Petraičiui skirtos Zuvusiems už Lietuvos laisvę. Skaitymus labai nuoširdžiai, gražiai tariama lietuvių kalba, atliko jaunutė Loreta Jablonskytė. Gražiai skambėjo šv. Kazimiero Bažnyt. choro giesmės ir „Requiem Aeternam“ N.Masiulytei-Stapleton grojant vargonais ir vadovaujant.

Viešpatie, globoki mūsų Lietuvą, saugok ją nuo vidaus ir išorės priešų - buvo vienas iš Tikinčiųjų maldos prašymų.

Po šv. mišių salėje daug žmonių, mūsų miela viešnia iš Lietuvos mokytoja Audronė su talkininkėmis čia davė pietus. Jau ir Ji pakėlusį sparnus sugrįžimui į Tėvynę.

S.P.

■ ■ ■ ■ ■
 ■ RASOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį „Tėviškės
 ■ Aidams“.Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir
 ■ Tėvynė šiaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!
 ■ ■ ■ ■ ■

Policininkas muštynėse nukando nosį Arvydo Sabonio broliui

Sausio 22 naktį apie vidurnaktį Kaune policijos patrulis miesto centre prie restorano „Versalis“ (buvęs „Vakaras“) tramdė įsismarkavusią maždaug penkiolikos žmonių kompaniją (viskas prasidėjo nuoto, kad kažkas iš tos kompanijos neapmokėjo savo sąskaitos restorane). Patrulis išsikvietė pastiprinimą ir tris didžiausius triukšmadarius išvežė į komisariatą. Kiti nevažiavę į komisariatą policininkai netrukus sankryžoje pamatė kelią užtvėrusį automobilį GAZ-2410. Jame buvo trys poros iš tos pačios „Versalio“ kompanijos. Policininkams priešus prieš mažinos, vairuotojas ėmęs juos įžeidinėti, nepakluses jų reikalavimams, ir GAZ nuvažiavo. Pareigūnai vijosi. Beje, vėliau buvo nustatyta, kad automobilis priklauso Arvydai Sabonitui, tuo metu jį vairavo jo brolis Andrius Sabonis (g. 1973 metais).

Bėgliai nepakluso reikalavimams sustoti. Tada policininkai iššovė įspėjamąjį šūvį viršų. Tai nepadarė. Tada ėmė šaudyti į ratus. Du peršovė, Rytų ir Varpo gatvių sankryžoje persekiojamasis automobilis sustojo. Iš jo išlipo du vaikinai (trečiasis ir merginos pasiliko viduje), prasidėjo grumtynės su policininkais. Šie buvo keturiose, bet vaikinai pareigūnus gerokai pranoko savo kompleksija (pasak vieno Kauno policijos komisaro, tų policininkų ūgis - „160 su kepure“). Susirėmimo metu du pareigūnai užsidirbo mėlynės, o vieną teko guldyti į ligoninę: sutrenktos smegenys, stipriai sumušti vidaus organai. Andriaus Sabonio draugas irgi buvo išvežtas greitosios pagalbos automobiliu. Bet įdomiausiai nukentėjo pats A. Sabonis - grumtynių metu jis neteko nosies... besimušiant A. Sabonis taip „surietęs“ policininką, kad šis, nebeturėdamas kitos išeities, nukandęs jam nosį. Paskui išspjovęs ją ant žemės, ir grumtynių metu kažkas nosį įmynęs į purvą. Todėl paskui jos niekas ir neberadęs. Pastarąjį variantą patvirtina ir medikai.

Į klausimą, ar apie įvykusių nelaimę žino vyresnysis brolis Arvydas, dabar gyvenantis Ispanijoje, Andrius atsakė klausimu: „O kam reikia,

Rašo Ainis Gurevičius, Inga Liutkevičienė

kad žinotų?“

„Iš karto ligonį nuvežė į operacinę, - pasakojo gydytojas K. Vitkus. - Nosis nukąsta žiauriai. Neliko viso nosies galo - nei kremzlių, nei sparnelių. Padarytas sunkus kūnos sužalojimas. Operacija buvo labai sudėtinga, truko tris valandas. Vėliau teks padaryti dar kelias operacijas.

Profesorius K. Vitkus mikrochirurgu dirba septyniolika metų. Per tą laiką nė karto neteko operuoti žmogaus, kuriam nosį nukando kitas žmogus. Dažnai į ligoninę pakliūna žmonės, kuriems skruosto, lūpos, nosies, ausies dalį iškanda gyvuliai, dažniausiai šunys. Prieš tris savaites mikrochirurgams teko operuoti vyrą, kuriam ginčo metu kitas žmogus iškando gabalą kaklo odos, paodžio.

Pirmoji pasaulyje nosies

rekonstrukcija padaryta dvyliktajame šimtmeetyje Italijoje. Tada netekusiam nosies žmogui būdavo prisiuvama nosis, panaši į dešrelę. Lietuvoje veido plastinės operacijos jau būdavo daromos prieš kelis šimtmečius.

Veido mikrorekonstrukcija išstulbėjo apie 1980 metus, kai mūsų šalyje pradėtos daryti mikrochirurginės operacijos.

„L.R.“

Lietuviai iš Lietuvos jūros keliautojai

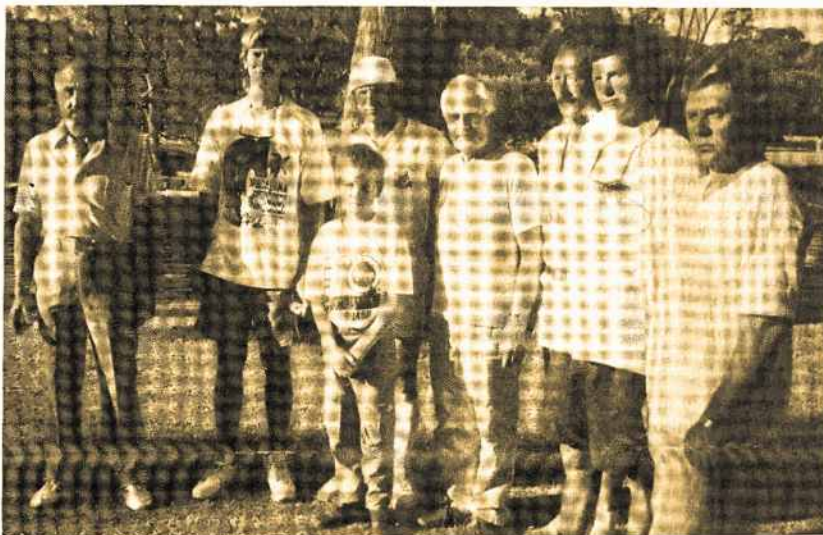
Sausio mėnesį 16 d. sekmadienį 18 val. vak. į Fremantle atplaukė 7 lietuviai jūrininkai - buriuotojai su jachta „Laisvė“, iš Capetown Afrikos į Australiją. Laivo kapitonas Ignas Miniotas ir jo 6

vyrų įvairaus amžiaus nuo 12 metų iki 60 metų laivo aptarnautojai.

Sausio 23 d. laivas „Laisvė“ išplaukė iš Fremantle Buriuotojų Klubu vietos 19 val. vakare į Adelaidę. Kelionė iš Perth'o į

Adelaidę užtruks tarp 7 ir 10 dienų Adelaidėje žada būti apie 4 dienas ir iš Adelaidės plauks į Melbourną ir Sydneją, tai toks jų maršrutas.

B. Steckis

JACHTOS „LAISVĖ“ VYRAI

Arvydas Sabonis išrinktas geriausiu 1993 m. Europos krepšinininku

Rašo Linas Kunigėlis

„Sabas - geriausias 1993 metų Europos krepšinininkas“ - tokia antrašte pirmąjį 1994 m. sausio numerio straipsnį pradėjo vienas didžiausių Europos krepšinio leidinių „FIBA basketball“.

Jau keliolika metų iš eilės šio žurnalo leidėjai organizuoja geriausių Europos krepšinininkų rinkimus. Šįsyk juos laimėjo Madrido „Real“ komandos vidurio

puolėjas Arvydas Sabonis. „Pernai ši Lietuvos ir viso pasaulio krepšinio žvaigždė liko antra - keliais balais daugiau surinko Chorvatijos atstovas Tonis Kukočas. Ir štai - revanšas“, - rašo „FIBA basketball“ apžvalgininkas.

Revanšas tampa dar įspūdingesnis prisiminus, kad būtent šiais metais veržlusis chorvatas pagaliau sužibėjo NBA padangėje, o Lietuvos rinktinė, užkliuvusi už Vroclavo atrankos turnyro slenksčio, Europoje didelių laurų taip ir nenuskynė.

Arvydo pergalė buvo įtikinama - mūsų šalies krepšinio žvaigždė surinko 183 balsus ir net 22 taškais

aplenkė antroje vietoje likusį T. Kukočą (161)...

„L.R.“

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)
Klubo valandos:
Pirm., trečiad., ketvirt., 5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Penktadieniai 5 - 11.30 val.
Šeštadieniai 2 - 12.30 val.
Sekmadieniai 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., pentad., ir šeštad nuo 6 val.
Sekmadieniai nuo 1 val.
Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.
Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvos Namuose?
Kodėl nepasiteirauti?
Skambinkite 708 1414.

„Laisvoji Europa“

Saltasis karas „Laisvosios Europos“ radijui pasibaigė, kai JAV transliacijos tarnyba pranešė, kad iki 1996 metų bus atleista daugiau kaip pusė jos darbuotojų.

Dėl to, kad kasmetinis biudžetas, kuris sudarė 210 mln. dolerių, bus sumažintas iki 75 mln. dolerių, „Laisvoji Europa“ ketina perkelti savo būstinę iš Miuncheno į Prahą arba Niujorką. Tiksliai naujoji būstinės vieta nežinoma.

„Laisvės“ radijas, kuris transliuoja laidas buvusios Sovietų Sąjungos respublikoms, biudžetas nebus sumažintas. Taip pat nebus sumažintas Baltijos valstybių, bulgarų, rumunų ir slovakų

redakcijų finansavimas. Dėl konflikto buvusioje Jugoslavijoje ketinama įkurti serbų-chorvatų redakciją.

Jungtinių Valstijų valstybinė užsienio transliacijų tarnyba, kuriai priklauso „Laisvosios Europos“ ir „Laisvės“ radijas, nusprendė sumažinti savo darbuotojų skaičių nuo 1530 iki 750. Taip pat bus uždaryti keletas siųstuvų Vokietijoje ir Ispanijoje.

Rusijos mokslų akademijos 1992 metais gegužės mėnesį darytų tyrimų duomenimis, „Laisvosios Europos“ ir „Laisvės radijo“ klausosi apie 52 mln. žmonių, iš jų daugiau kaip 42 mln. gyvena buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje.

„L.R.“